

FINALNI IZVJEŠTAJ 2010

Misija Organizacije

Fondacija lokalne demokratije izrasla je iz internacionalne organizacije Ambasada lokalne demokratije Barcelona-Sarajevo, osnovane 1996. godine na inicijativu Vijeća Evrope, sa ciljem povezivanja i bratimljenja sa drugim evropskim gradovima, razvoja demokratije, kulturnih razmjena, te socio-ekonomskog razvoja. U toku postojanja Ambasade lokalne demokratije (1996-2003), implementirano je preko 300 projekata. Projekti su realizirani u oblastima rekonstrukcije, samoodrživog povratka, zdravstveno-socijalne zaštite, obrazovanja i kulture.

U januaru 2003. godine preregistrirali smo se u lokalnu organizaciju - Fondaciju lokalne demokratije - kao pravnu nasljednicu Ambasade lokalne demokratije Barcelona-Sarajevo, a u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama na teritoriji BiH.

Vizija Fondacije lokalne demokratije je stvoriti *društvo jednakih mogućnosti*.

Misija Fondacije je prevencija, zaštita i borba protiv nasilja na osnovu spola kroz sistemski rješenje, multidisciplinarni pristup u radu i saradnju sa drugim NVO i institucijama sistema.

Ciljevi Fondacije:

Promocija i zaštita ljudskih prava na svim nivoima društvenog i javnog života;

Podržavanje zajedničkog djelovanja ženskih grupa i NVO-a u osnaživanju žena za aktivno učešće u transformaciji BiH društva i ravnopravnu ulogu žena u javnoj i privatnoj sferi;

Unapređenje društvenog položaja žene prevencijom i zaštitom od nasilja u porodici i drugih vrsta nasilja putem organiziranja skloništa, prihvatnih i terapijskih centara, osposobljavanja i prekvalifikacije, pružanja pravne pomoći;

Promocija i zaštita dječijih prava, posebno sa aspekta zaštite od nasilja u porodici, manipulacije djece, njihovog iskorištavanja u bilo kojem nedozvoljenom obliku;

Razvoj civilnog društva podržavanjem i implementacijom projekata koji promoviraju ljudska prava, pomažu razvoju nevladinog sektora angažiranoga na demokratizaciji društva;

Projekti zaštite i očuvanja kulturnog i historijskog nasljeđa i baštine;

Prikupljanje sredstava i stvaranje fonda za pomoć u institucionalnom i ekonomskom osnaživanju nevladinih organizacija i institucija u BiH, a u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima u BiH;

Poboljšanje kapaciteta nevladinih organizacija i stvaranje dugoročnih uvjeta za samoodrživost nevladinih organizacija;

Uspostavljanje povoljnijeg ambijenta za bolji zakonski i politički okvir, kao i širu javnu svijest o karakteru i ulozi nevladinih organizacija, uključujući i aktivniju ulogu zajedničkih institucija na nivou BiH;

Saradnja sa evropskim i svjetskim organizacijama slične programske orijentacije.

Principi rada Organizacije:

Multidisciplinarni pristup

Postizanje dugoročnih rezultata

Saradnja sa vladinim i nevladinim sektorom

Transparentnost u radu i djelovanju

Partnerstvo i solidarnost -Timski rad

Dobar protok informacija i dobra komunikacija

Motivacija i dobrovoljnost u radu

Osnovna informacija o Organizaciji

Naziv:	Fondacija lokalne demokratije
Oblik organiziranja:	Fondacija
Datum osnivanja organizacije:	20. mart 2003. godine
Adresa:	Bravadžiluk bb
Grad:	Sarajevo
Država:	Bosna i Hercegovina
Telefon:	+ 387 33 237 240
Telefon/fax:	+ 387 33 236 899
Web site:	www.fld.ba
Upravni Odbor:	U oktobru izabran novi Upravni odbor u sastavu: Halima Hadžijamaković, dipl. Ecc-Predsjednica Uposlena u: Prevent invest, direktorica Klelija Balta, ing. Hidrogeologije-Članica Uposlena u: UNDP DG/SI Klaster, koordinadora/savjetnica za ravnopravnost spolova Midheta Kurspahić, dipl. Žurnalistkinja- Članica Uposlena u: TV Hayat, urednica TV programa Alija Čengiđ, dipl. Ecc- Član Uposlen u: Institucije kulture Doc. dr. Irma Deljkić- Članica Uposlena u: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
Kontakt osoba:	Jasmina Mujezinović, izvršna direktorica

ISKUSTVA

PROGRAMSKA OBLAST: UNAPREĐENJE LJUDSKIH PRAVA ŽENA, DJEVOJAKA I DJECE

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice

Kantona Sarajevo

Grad Sarajevo

Specifični cilj: Promocija prava na život bez nasilja - zaštita

- Unapređenje položaja žena, djevojaka i djece kroz prevenciju i zaštitu od nasilja na osnovu spola

Ovo su programi u zajednici, bazirani na humanim pravima žena, djece i djevojaka, žrtava zlostavljanja u porodici i od trećih lica. Promovira potrebu promjena (pravnih, medicinskih, socijalnih) u pravcu reduciranja nasilja i stvaranja uvjeta u kojima je žrtva zbrinuta i u kojima joj je pružena potrebna psihosocijalna pomoć.

Širi cilj programa: stvaranje i razvoj sistema zaštite žrtava zlostavljanja; promoviranje nasilja na osnovu spola kao javnog problema; stvaranje mreže nevladinih organizacija koje se bave problematikom zaštite žrtava kućnog nasilja; vršenje utjecaja na institucije sistema ka promjeni odnosa prema nasilju u porodici i trgovini ženama.

A/Program „Snaga je u tebi“

je integrirani bazični program Organizacije koji se odnosi na zaštitu osoba sa preživljenim iskustvom nasilja u porodici i promociju zajedničkog djelovanja ženskih nevladinih organizacija i institucija protiv nasilja u porodici (kontinuirani projekt od 2000. godine).

U okviru programa, od oktobra 2000. godine vodimo Sigurnu kuću - Sklonište za žene i djecu, žrtve nasilja u porodici.

Kapacitet Skloništa je 35 korisnika/ca (15 žena i 20 djece) koje su žrtve nasilja u porodici. Primarni cilj projekta je obezbjeđenje direktne zaštite i psihosocijalna podrška ekstremno ugroženim kategorijama žena, djece i djevojaka (smještajem u Sigurnu kuću i obezbjeđenjem neophodne psiho-socijalne podrške).

Prijem u Sklonište se vrši po preporuci Centra za socijalni rad, policijskih uprava ili NVO-a, na osnovu potpisanih Protokola o postupanju sa žrtvama nasilja u porodici između Fondacije lokalne demokratije, Kantonalnog centra za socijalni rad i MUP-a Sarajevo (Odjeljenje za specijalne namjene).

Korist za zajednicu je višestruka, jer Sklonište je, na području Kantona Sarajevo, jedina Sigurna kuća za žene, djevojke i djecu, žrtve nasilja.

B/ Program „Ti to možeš“

Implementira se od oktobra 2002. godine, u okviru kojeg smo osnovali **Sklonište za djevojke, žrtve nasilja** (trgovine ljudima, incesta, prostitucije), a namijenjeno je bosanskohercegovačkim državljanima starosne dobi od 12 do 18 godina.

Sklonište ima kapacitet za 10 djevojaka koje su žrtve psihičkog, fizičkog ili seksualnog nasilja (trafficking, incest, prostitucija, silovanje). Primarni cilj ovog projekta je obezbjeđivanje direktne zaštite djevojaka, žrtava nasilja. Namijenjeno je bosanskohercegovačkim državljanima starosne dobi od 12 do 18 godina. U Skloništu je djevojkama obezbjeđena psihosocijalna rehabilitacija, (grupne i individualne terapije), kao i resocijalizacija (nastavak školovanja i ponovno uključivanje u društveni život).

U BiH je ovo jedino sklonište koje zbrinjava ovu kategoriju stanovništva.

Vrste usluga koje se pružaju žrtvama nasilja u porodici u Sigurnoj kući/skloništu:

Psiho-socijalni tretman (individualna, grupna, edukativna, suportivna, rekreativna, radno-okupaciona terapija, medikamentozna);

Pružanje medicinske i pravne pomoći, a u saradnji sa našim poslovnim saradnicima (Centar za besplatnu pravnu pomoć FLD, KCUS, domovi zdravlja i druge medicinske ustanove);

Terapijski rad sa partnerom/nasilnikom zajedno sa Službama socijalne zaštite Kantona Sarajevo u prostorijama Službe ili u porodici putem mobilnih posjeta;

Administrativno rješavanje slučajeva nasilja, kao i krivično procesuiranje predmeta nasilja u saradnji sa Službama socijalne zaštite KS, PU KS, Tužilaštvom Kantona Sarajevo, Općinskim sudom i dr;

Partnerstvo i saradnja se odvija i sa institucijama i sa NVO: Ministarstvo za ljudska prava BiH, SIPA, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i raseljena lica Kantona Sarajevo, Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo, Službe socijalne zaštite Kantona Sarajevo, općine Kantona Sarajevo, policijske uprave MUP-a KS, Hitna pomoć Kantona Sarajevo, "Hope and home for children", klubovi liječenih alkoholičara.

Potpisani su **Protokoli i sporazumi o saradnji** sa: Ministarstvom za ljudska prava BiH, Kantonalnim Ministarstvom za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i raseljena lica, Ministarstvom za unutrašnje poslove Kantona Sarajevo, JU Kantonalnim Centrom za socijalni rad i Porodičnim savjetovalištem.

FINANSIRANJE

Od 2001. godine Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i raseljena lica KS potpisivanjem Ugovora o sufinansiranju boravka žrtava u Skloništu prihvatilo je FLD kao ravnopravnog partnera u rješavanju problema nasilja u Kantonu Sarajevo, čime je obezbjeđena djelimična samoodrživost projekta (60%).

Od 2008. godine Grad Sarajevo sufinasira Sigurnu kuću (5 %).

Od 2008. godine u djelu projekta finansiranog od strane UNHCR-a podržana je Sigurna kuća u Sarajevu, omogućivši ženama u skloništima pristup (odgovarajućoj) edukaciji u cilju njihove dokvalifikacije i prekvalifikacije, kao i zdravstvenim servisima/uslugama za lica koja nisu obuhvaćena redovnim zdravstvenim osiguranjem.

Godine 2009. potpisan je i sporazum o saradnji sa Ministarstvom za ljudska prava BiH o finansijskoj pomoći za programe osobama izloženim seksualnom nasilju.

10 GODINA POSTOJANJA SIGURNE KUĆE

U novembru 2010. godine obilježeno je 10 godina postojanja Sigurne kuće.

Prigodnim programom, 03. novembra 2010. godine, Fondacija lokalne demokratije obilježila je prvu deceniju djelovanja Sigurne kuće - Skloništa za žene i djecu, žrtve nasilja u porodici.

Tom prilikom su prezentirani statistički podaci smještenih klijenta/ica, te dodijeljeno 35 zahvalnica brojnim domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama.

U proteklih deset godina ova ustanova je prihvatila i zaštitila 1.169 osoba, od toga 408 žena, 587 djece i 174 djevojke. Od ukupnog broja, pomoć u Sigurnoj kući je potražilo 36% žena starosne dobi od 25 do 35 godina života, koje su najčešće bile izložene kombinovanom obliku emocionalno-fizičkog zlostavljanja. Više od 60% žena je nižeg nivoa obrazovanja, a 68,22% su bile nezaposlene, jer im njihov zlostavljač nije dozvolio da rade. Oko 70% žena se vratilo partneru, što znači da je bio nužan rad sa počiniteljem nasilja, dok je zabilježeno 25% slučajeva u kojima su žene ponovo zatražile pomoć i vratile se u Sigurnu kuću. Djeca su obično starosne dobi od 5 do 10 godina i bila su individualno izložena zlostavljanju ili su bili svjedoci nasilja u svojoj porodici. Od 2002. godine Fondacija je uvela Sklonište za djevojke i najveći broj njih je u dobi od 15 do 18 godina.

SIGURNA KUĆA U 2010. GODINI

Pregled korisnika Sigurne kuće prema mjestu boravka za period 01.01.2010. - 27.12.2010.

(pregled po općinama Kantona Sarajevo)

CENTRI ZA SOCIJALNI RAD KANTONA SARAJEVO	KATEGORIJA KORISNIKA „SIGURNE KUĆE“			UKUPNO
	*ŽENE	* DJECA	*DJEVOJKE	
CSR CENTAR	5	5	2	12
CSR STARI GRAD	4	7	4	15
CSR NOVO SARAJEVO	4	6	2	12
CSR NOVI GRAD	3	4	3	10
CSR ILIDŽA	6	9	4	19
CSR VOGOŠĆA	3	3	1	7
CSR ILIJAŠ	4	5	5	14
CSR HADŽIĆI	2	1	0	3

Komentar: Svi korisnici koji su primljeni tokom 2010. godine imali su urednu saglasnost mjesno nadležne Službe socijalne zaštite Kantona Sarajevo.

Tokom 2010.godine u Sigurnoj kući na smještaju su bile dvije klijentice - strane državljanke (Srbija i Crna Gora).

Tokom 2010.godine primili smo i tri osobe koje nisu sa područja Kantona Sarajevo (Kreševo i Tomislav grad).

U 2010. godini pratimo pad ukupnog broja korisnika u odnosu na prethodnu godinu.

Tabelarni prikaz:

KATEGORIJA	BROJ SMJEŠTENIH KORISNIKA ZA 2009. GODINU	BROJ SMJEŠTENIH KORISNIKA ZA 2010. GODINU
ŽENE	36	31
DJECA	63	40
DJEVOJKE	22	21
UKUPNO	121	92

Došlo je do pada prijema ukupnog broja korisnika za 24%. Najizraženiji pad broja korisnika je u kategoriji djece, gdje je došlo do pada od 37% u odnosu na prethodnu godinu.

Paketići

Dana 29.12.2010.godine u prostorijama Sigurne kuće upriličena je novogodišnja predstava i podjela paketića za korisnike i uposlenike Fondacije lokalne demokratije. Predstavu „Nuno traži Deda mraza“ izvela je grupa mladih glumaca koju predvodi Doris Zubac. Doris je prije nekoliko godina realizovala praktičnu nastavu u Sigurnoj kući i već nekoliko godina priprema novogodišnju predstavu za Sigurnu kuću. Nakon predstave koja je bila veoma interesantna za djecu, Deda mraz je podijelio paketiće. 30 paketića je donirala firma „Drvopromet“. Nakon podjele paketića upriličeno je novogodišnje druženje uposlenih i korisnika Sigurne kuće koji su obilježili predstojeće praznike uz sokove, grickalice i ugodnu muziku.

Predstavi je prisustvovalo 7 djece korisnika, 8 djece uposlenika i sve ostale korisnice Sigurne kuće. Paketiće smo podijelili i kategoriji djevojaka.

USPOSTAVLJENI OSTALI SERVISI ZA PREVENCIJU I ZAŠTITU OD NASILJA

„SOS crvena linija, telefon za žrtve nasilja“

Fondacija lokalne demokratije pokrenula je servis „SOS crvena linija, telefon za žrtve nasilja“ od juna 2004.godine. Cilj je bio da se pomoću otvorene 24-satne linije omogući prijava nasilja, kao i mogućnost intervencije u sprečavanju nasilja.

Nakon četveromjesečne edukacije 15 volontera, otvorena je SOS Crvena linija **033/222000**, telefon koji građanima, prvenstveno Kantona Sarajevo, omogućava da prijave bilo koju vrstu nasilja, ali i da dobiju adekvatne informacije na koji način pristupiti rješavanju problema nasilja, tj. kome se obratiti za daljnu pomoć. Telefon je otvoren 24 sata.

Potpisano je Uputstvo o postupanju po pozivima SOS telefona između predstavnika MUP-a Kantona Sarajevo, JU Kantonalnog Centra za socijalni rad i FLD - na taj način uspostavljen je sistem hitne intervencije na području Kantona Sarajevo.

Od 14.06.2004.- 26.12.2009. godine primljen je **7541 poziv**.

Dana 26.05.2008. godine na inicijativu Gender centra FBiH potpisan je memorandum o saradnji između Gender centra FBiH i Centra za socijalni rad Jajce, „Fondacija lokalne demokratije“ - Sarajevo, „Medica Zenica“ - Zenica, Vive – žene“ - Tuzla, „Žena BiH“ - Mostar, „Žene sa Une“ - Bihać. Na ovaj način uspostavljen je, za područje Federacije, jedinstveni SOS telefon 1265. Fondacija lokalne demokratije, prema regionalnom rotiranju poziva na SOS telefon za žrtve nasilja u porodici, preuzima pozive sa područja Kantona Sarajevo i Bosansko-podrinjskog kantona.

Izveštaj za 2010. Godinu

ZBIRNI PREGLED SOS POZIVA ZA 2010. GODINU U ODNOSU NA 2009. GODINU

VRSTA SOS POZIVA	2009	2010
PRIJAVA NASILJA U PORODICI	550	513
PRAVNA POMOĆ	13	24
MEDICINSKA POMOĆ	40	17
KOMBINOVANA POMOĆ	8	30
INFORMACIJE/OSTALO	1448	387
UKUPNO	2059	971

U 2010. godini smanjen je broj SOS poziva za više od 100% u odnosu na prošlu godinu.

MOBILNI TIM

Uspostavljeni servis od jula 2004. godine

Nakon provedene edukacije namijenjene uposlenima u Centrima za socijalni rad, projektom se formira Mobilni tim (M.T.) sastavljen od dva predstavnika FLD i jednog predstavnika nadležnog Centra za socijalni rad. Potpisan je Protokol o saradnji između JU Kantonalnog Centra za socijalni rad Sarajevo i Fondacije lokalne demokratije o međusobnoj saradnji u radu Mobilnog tima.

Cilj formiranja Mobilnog tima su direktne posjete porodicama bivših korisnika/ca skloništa u svrhu praćenja stanja u porodici. Na ovaj način, putem terapijskog rada sa porodicom, uključujući i nasilnika, prevenira se ponovno nasilje i njegovo multipliciranje u zajednicu.

U okviru ovog servisa, od 2008. godine uspostavljeni su supervizorski sastanci sa psiholozima Službi socijalne zaštite Kantona Sarajevo. Sastanci se održavaju jedanput mjesečno u trajanju od tri sata, a predvodi ih prim. dr. Emina Kapetanović-Bunar, spec. neuropsihijatar u prostorijama Sigurne kuće. Na sastancima se, pored ličnog rada, govori i o trenutno smještenim korisnicama, te se razmatraju i planiraju posjete bivšim korisnicama.

U toku 2010. godine realizovana je jedna mobilna posjeta.

Mobilne posjete tokom 2010.godine nisu realizirane zato što Sigurna kuća nije imala na raspolaganju službeno vozilo. Do sada su se sve mobilne posjete organizovale na taj način da

su predstavnici FLD sa službenim vozilom Fondacije, dok su ga imali, posjećivali porodice koje se, najčešće, nalaze na udaljenim područjima gdje nema gradskog saobraćaja. S obzirom da predstavnici Službi nisu bili u mogućnosti obezbjediti službeni automobil, iako je potreba za mobilnim posjetama bila velika, iste se nisu mogle realizovati.

Tokom 2010. godine ostali smo u kontaktu sa bivšim korisnicama putem telefonskih poziva.

Evidentan je porast broja bivših korisnica koje nas redovno pozivaju na SOS telefon želeći podršku, savjet, ali i materijalnu pomoć. U skladu sa mogućnostima FLD Sarajevo je obezbjedila 6 paketa hrane i higijenskih potrepština za bivše korisnice Sigurne kuće koje su u izuzetno teškoj ekonomskoj situaciji.

Programski cilj: Društvo bez nasilja i društvo jednakih mogućnosti

1. Naziv projekta: „ZELENA LINIJA I OSNAŽIVANJE I JAČANJE ŽENA ŽRTAVA RATA U OPŠTINI GORAŽDE”

D O N A T O R

Populacijski fond Ujedinjenih nacija - UNFPA

Period implementacije: 08. juli - 31. decembar 2010. (nastavak projekta)

Potrebe za projektom:

Pojekat „Zelena linija“

Fondacija lokalne demokratije već šestu godinu uspješno implementira projekat kojim se inicira uspostavljanje osnova za dobivanje relevantnih podataka i inputa o seksualnim i

reproduktivnim pravima, pravu na život bez nasilja i diskriminacije na osnovu spola, koji mogu pomoći u definiranju neophodnih relevantnih statističkih praćenja u BiH.

Kroz višegodišnju implementaciju ovog projekta uočena je jasna potreba za jačanjem mladih ljudi BiH u borbi protiv nasilja u porodici i nasilja u adolescentskim vezama, kroz jačanje kapaciteta NVO koje se bave mladim ljudima, te su u 2010. godini projektne aktivnosti bazirane na ovim potrebama.

Pod projekat „Osnaživanje i jačanje žena žrtava rata u opštini Goražde“

Radeći sa ženama na teritoriji čitave BiH, FLD je uočila da i 15 godina nakon rata, žene žrtve rata imaju problema u ostvarivanju svojih prava, jer prava na socijalnu i zdravstvenu zaštitu ove žene ne ostvaruju jednako na teritoriji čitave BiH. Uočeno je da sve ove žene žrtve rata karakterizira neinformiranost o mogućnostima i načinima ostvarivanja pripadajućih prava, što dodatno diskriminira ovu, ionako osjetljivu kategoriju. Radom na trenu FLD je uočila da su potrebe za unapređenjem prava za žene žrtve rata naročito izražene u Goraždu.

- **Aktivnosti projekta**

Zelena linija

1. Redovno ažuriranje SGBV baze podataka i rad Zelene linije;
2. Kreiranje interaktivnoga web portala „Zelena linija“ kao otvorenog prostora za informisanje i savjetovanje;
3. Trening za mlade u tri lokalne zajednice i u partnerstvu sa omladinskim organizacijama (Banja Luka, Bihać i Zenica);
4. Šest radionice u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo;
5. Medijska promocija „Zelene linije“ (u printanim i elektronskim medijima);
6. Kreacija, štampanje i distribucija promotivnog materijala „Zelene linije“.

Osnaživanje i jačanje žena žrtvi rata u Goraždu

Grupni i individualni tretmani (psihoterapija) za žene žrtve rata u Goraždu;
Radionice za informisanje/podizanje svijesti žena žrtva rata o njihovim socijalnim i zdravstvenim pravima;
Izrada informacione publikacije.

- **Korisnici**

264 korisnika usluga - traženje informacija i pomoći putem telefona ili direktnim kontaktom sa operaterkama Zelene linije;

19 žena žrtava rata dobilo je psiho-socijalnu podršku.

- **Rezultati projekta**

Zelena linija

Pružane su informacija o pravima na seksualno i reproduktivno zdravlje, o mogućnostima zaštite od nasilja na osnovu spola, ravnopravnosti spolova, te o aktivnostima Projekta za 264 zainteresirana sugrađana.

Od 1. jula do 31. decembra 2010. godine na „Zelenu liniju“ su primljena 264 poziva. Uspoređujući analizu poziva u periodu juli - decembar 2009. godine sa ovom analizom, možemo primjetiti da se **broj poziva smanjio za 26%**, što je i razumljivo s obzirom da smo sa projektnim aktivnostima počeli u junu mjesecu, nakon pauze od 6 mjeseci. U četvrtom kvartalu (oktobar, novembar, decembar) na „Zelenu liniju“ je primljeno ukupno 156 poziva, što u odnosu na treći kvartal (juli, august, septembar), kada je ukupan broj primljenih pozivao iznosio 108, predstavlja povećanje od 48 poziva, odnosno 44%.

Uspostavljena je i puštena u rad interaktivna web stranica otvorena za pitanja o navedenim temama. (www.zelenalinija.ba).

Povećana je svijest javnosti o SGBV i temama koje su obuhvaćene radom **Zelene Linije** kroz 15 promocija Projekta. U promociji projekta i problema SGBV uključene su i ranjive populacije, poput slabovidnih lica, na način da je promotivni materijal napravljen u Brajevom pismu – tehnici za slijepe i slabovidne osobe.

Ojačani su kapaciteti omladinskih organizacija i mladih BiH za borbu protiv SGBV kroz realizaciju 6 treninga za predstavnike omladinskih organizacija iz Bihaća, Banja Luke i Zenice, te kroz 6 radionica u osnovnim i srednjim školama.

Osnaživanje i jačanje žena žrtvi rata u Goraždu

Osnaživanje i jačanje žena žrtava rata realizirano je kroz redovne mjesečne individualne i grupne terapije za žene žrtve rata u Goraždu.

Četiri jednodnevne radionice omogućile su ženama žrtvama rata u Sarajevu i Goraždu da usvoje znanja i vještine o mogućnostima unapređenja svojih socijalnih i zdravstvenih prava.

Vodič o ovoj temi kreiran za potrebe žena žrtava rata Goražda i Sarajeva biće proširen u narednom periodu, te i distribuiran za sve žene žrtve rata u BiH.

2. Naziv projekta: „POMOĆ ŽENAMA ŽRTVAMA NASILJA U PORODICI I TRGOVINE LJUDIMA”

DONATOR

1. Period implementacije: 01.01.2009. - 01.12.2010.

- Potrebe za projektom:

Od 2007. godine Fondacija lokalne demokratije projektom osigurava pomoć ženama koje su raseljenice, izbjeglice ili povratnice žrtve nasilja u porodici, trgovine ljudima ili žrtve rata, sa čitave teritorije Bosne i Hercegovine. U periodu 2007-2010. ukupan broj korisnica/ka je **525**.

Projekat pokušava pomoći u onim segmentima koji su nedostavno pokriveni od strane institucija sistema i društva poput: omogućavanje pristupa zdravstvenim servisima navedenim kategorijama koje nisu zdravstveno osigurane, osiguranje ekonomske samostalnosti ove ciljne grupe kroz dokvalifikacije i prekvalifikacije u tražena zanimanja i vještine, te kroz započinjanje malih biznisa (samoprivredivanje) koji istima omogućavaju ekonomsku neovisnost, dodatna neophodna pomoć u adekvatnom funkcionisanju Sigurne kuće u Sarajevu.

2. Aktivnosti projekta

- Obezbjedenje zdravstvenih uvjeta i usluga, omogućavanje pristupa medicinskom liječenju/pregledu korisnica skloništa u Sarajevu, nabavka neophodnih lijekova;
- Sklonište/infrastruktura; Sufinansiranje troškova funkcioniranja Sigurne kuće za žrtve nasilja u porodici u Sarajevu;
- Nabavka sanitetskog materijala, te osnovne odjeće/obuće za korisnike Skloništa;
- Edukacija - (Obezbjedenje institucionalne ili neinstitucionalne ali certificirane, te priznate edukacije za sve korisnike Skloništa, ali i ostale identifikovane korisnice projekta, u skladu sa njihovim mogućnostima i potrebama);
- Samoprivredivanje/ekonomska samostalnost u cilju započinjanja malih biznisa, kroz podršku uspješnim projektima koje podnese žene žrtve nasilja u porodici, trgovine ili žrtve rata, sa statusom raseljenih lica, izbjeglica ili povratnica.

3. Korisnici

U 2010. godini imali smo direktno uključeno stotinušezdesetšest (**166**) korisnica/ka projekta.

4. Rezultati projekta

U 2010. godini imali smo direktno uključeno **devedesetosam (98)** korisnica u projekat ekonomsko osnaživanje žena;

Omogućeno je da deset (10) korisnica skloništa dobiju adekvatnu i dodatnu zdravstvenu zaštitu (pregledima i odgovarajućim tretmanima), te sve korisnice Skloništa medicinske lijekove (redovno mjesečno);

Vršena je redovna mjesečna nabavka sanitetskog materijala, osnovne odjeće/obuće za korisnike Skloništa;

Jedanaest (11) korisnica Skloništa za žrtve nasilja je upisalo (do)školovanje, odnosno vanredno polaganje razreda, dok su tridesetčetiri (34) korisnice upisale kurseve koji im mogu pomoći u budućem osamostaljenju i konkurentnost na tržištu (kurs engleskog, kurs informatike) ili vraćanju samopouzdanja (kurs samoodbrane);

Četrdesettri (43) korisnice koje su bile žrtve nasilja u porodici, trgovine ili rata sa statusom raseljenih, izbjeglih, povratnica i domicilnih lica dobile su mogućnost za samoprivredivanje na osnovu njihovih kapaciteta i mogućnosti; Njih osamnaest (18) se odlučilo za plastenike i uzgoj povrća, šest (6) ih se odlučilo za uzgoj krave sa sijenom, pet (5) ih se odlučilo za usluge krojenja i šivenja tj. za šivaću mašinu, četiri (4) su odlučile započeti vlastiti biznis sa profesionalnim aparatom za čišćenje - Kirby mašinom, jedna (1) za slikanje na staklu i platnu, jedna za proizvodnju propolisa tj. pčelarstvo, jedna (1) za proizvodnju vina i rakije (bure za pečenje), jedna (1) za pružanje frizerskih usluga (oprema za frizerski salon).

3. Naziv projekta: „Unapređenje prava na život bez nasilja osoba sa invaliditetom - gluhih/nagluhih i slabovidnih lica“

Period implementacije: 31.11.2008. - 30.15.2010.

1. Potrebe za projektom:

Iako Vijeće Ministara BiH uskoro treba potpisati i ratificirati Konvenciju o pravima osoba sa invaliditetom prema kojoj će imati obavezu stvoriti novi ambijent i omogućiti unapređenje ljudskih prava osoba sa invaliditetom, trenutno ne postoje jasni mehanizmi, znanja te opća svijest o potrebama i načinima unapređenja ljudskih prava ove ciljane grupe uopće, a pogotovo kada je u pitanju njihovo pravo na život bez nasilja. Naime, sami uposlenici u institucijama sistema ne posjeduju znanja o problemima sa kojima se susreće ova populacija, te prema tome ni o mogućnostima kako im pomoći (kako uspostaviti povjerenje i kontakt, uzeti izjavu od gluhe osobe kada je u pitanju prijava nasilja nad njom, NVO koje vrše promocije i javne kampanje zagovaranja za život bez nasilja ne prave materijale dostupne slijepim - letke na Brajevom pismu, ne uvode SOS telefone koji mogu očitavati poruke i tako omogućiti gluhima da prijave nasilje i zatraže dodatne informacije, itd.). Sve ovo rezultira socijalnom isključenošću diskriminiranih i marginaliziranih grupa disadvantage peoples (gluhih/nagluhih i slabovidnih lica) iz postojećih sisteme zaštite, prevencije i borbe protiv nasilja u porodici, što u konačnom vodi ka planovima i akcijama u kojima nije obuhvaćena ova populacija, dakle njihovom daljnom marginalizacijom i neprepoznavanjem njihovog problema.

2. Aktivnosti projekta

- Anketiranje ciljanih skupina;
- Izrada analize provedenog anketiranja o informiranosti invalidnih osoba o postojećim dostupnim servisima za borbu, zaštitu i prevenciju od nasilja u kući, kako adekvatno reagovati i kome se obratiti za pomoć kada je u pitanju problem nasilja u porodici i njena javna prezentacija;
- Edukacija i informisanje predstavnika navedenih kantonalnih institucija o rezultatima anketiranja i potrebi uvođenja dodatnih instrumenata zaštite disabilit population;
- Edukacija članova udruženja (da rade) i osposobljavanje za prenos znanja i vještina za rad sa invalidnim osobama na prepoznavanju simptoma nasilja, nasilne veze,

moгуćnosti adekvatnog reagovanja - korištenjem postojećih servisa i sistema zaštite i borbe protiv nasilja u porodici, kao i da obučavaju druge članove udruženja za rad sa invalidnim osobama;

- Kreiranje i podjela Priručnika o postojećim dostupnim servisima za borbu, zaštitu i prevenciju od nasilja u kući, kako adekvatno reagovati i kome se obratiti za pomoć kada je u pitanju problem nasilja u porodici (sa dijelom urađenim u tehnikama za slijepe);
- Uključivanje predstavnika of disadvantage peoples (gluhih/nagluhih i slabovidnih lica) u rad Koordinacionog tijela kao novog člana, koji će biti prihvaćen i imenovan od strane Koordinacionog tijela, uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo;
- Prezentacija projekta i projektnih rezultata u medijima.

3. Korisnici

Broj direktnih korisnika projekta je 240, dok je broj krajnjih korisnika procijenjen na preko 1000.

4. Rezultati projekta

- 200 predstavnika udruženja, uposlenika relevantnih kantonalnih institucija, ministarstava i organizacija (NVO/VO) educiranih o potrebama uvođenja dodatnih instrumenata zaštite invalidnih osoba;
- 40 članova udruženja za slijepe i gluhe osposobljenih (educiranih) za prenos znanja o prepoznavanju simptoma nasilja, nasilnih veza, mogućnostima adekvatnog reagovanja, ali i da vrše transfer stečenih znanja i vještina dalje radeći kao predavači (treneri);
- Razvijeno i distribuirano 2000 komada Priručnika o postojećim dostupnim servisima za borbu, zaštitu i prevenciju od nasilja u kući, kako adekvatno reagovati i kome se obratiti za pomoć kada je u pitanju problem nasilja u porodici, namijenjenog za gluhe i slijepe (urađen u tehnikama za slijepe);
- Uključen predstavnik invalidnih osoba u rad Koordinacionog tijela za prevenciju nasilja u obitelji u KS.

Programski cilj: Promocija i unapređenje ljudskih prava

Naziv projekta: Centar za studije o izbjeglim i raseljenim licima (Center for refugee and IDP studies – CRIS).

Donator

Visoki komesarijat Ujedinjenih Nacija
za izbjeglice u Bosni i Hercegovini (UNHCR)

Period implementacije: juli 2010. - decembar 2010.

Potrebe za projektom:

Ratovi koji su se desili na Balkanu devedesetih godina prošlog stoljeća, ostavili su preko 3 miliona izbjeglih i raseljenih lica koji su bili primorani da napuste svoje domove. Danas, skoro 20 godina kasnije, 400.000 ljudi još uvijek je raseljeno i u potrebi za trajnim rješenjem.

Cilj projekta je da se znanja i iskustva stečena tokom i poslije konflikta na Balkanu, naročito BiH, iskoriste u svrhu kreiranja Centra koji će služiti kao referentna tačka i ekspertna baza podataka o prisilnom raseljavanju i ljudskim pravima, kako bi se naučene lekcije prenijele iz ovog regiona u druge konfliktne zone širom svijeta, te pružile uvid i pomoć u rješavanju i sprečavanju problema izbjeglica i raseljenih lica.

6. Aktivnosti projekta

U ovoj godini obavljene su sljedeće aktivnosti:

1. Primljen je projektni saradnik kao logistička i administrativna podrška višem savjetniku u osnivanju i uspostavljanju CRIS-a;
2. Osiguran je zaseban prostor koji će služiti kao kancelarija i biblioteka CRIS-a;
3. Nabavljena je potrebna kancelarijska oprema, namještaj i materijal, te se time osposobilo korištenje nove CRIS kancelarije;
4. Osiguran je prvi kontingent knjiga i žurnala za potrebe CRIS biblioteke.

Korisnici

Usluge CRIS-a su namijenjene prvenstveno akademikima i studentima koji se bave tematikom izbjeglica i prisilno raseljenih lica, ali i predstavnicima vladinih organa i civilnog sektora, kao i svim ostalim koji se bave stručnim i/ili ličnim istraživanjem, te žele iskoristiti besplatan pristup neophodnim materijalima koji će im omogućiti uvid u ovaj problem.

Naziv projekta: Dječije ljeto 2010

Donator

Directorate for European Integration

Period implementacije: juni - juli 2010.

Potrebe za projektom:

Projekat „Dječije ljeto“ je postala tradicionalna manifestacija u sklopu Ljetnog festivala Bašćaršijske noći. Program se održava od 2002. godine i ima za cilj animirati najmlađu populaciju i približiti im osnovna znanja o značaju i važnosti očuvanja sredine koja nas okružuje u njenom društvenom, prirodnom, kulturnom i historijskom smislu.

Ove je godine, u cilju podrške edukaciji i podizanju svijesti o vrijednostima i ideji Evropske unije, te važnosti procesa evropskih integracija za Bosnu i Hercegovinu, Fondacija lokalne demokratije, u saradnji sa Direkcijom za evropske integracije kao prijateljem programa Dječijeg ljeta, pomogla održavanje (financijski i logistički) radionica za najmlađu djecu.

Aktivnosti projekta

Kroz četiri radionice najmlađi su, uz igru i interaktivni sadržaj koji nude magazin EU Palčić i bojanica Putujte sa Zvezdicom, koje je Direkcija pripremila i izdala tekuće godine, napravili prve korake u učenju o Evropskoj uniji i putu Bosne i Hercegovine ka članstvu u ovu evropsku porodicu.

Prva radionica pod nazivom „Budimo prijatelji“ je održana 02. jula 2010. godine u parku Atmejdani.

Druga radionica pod nazivom „Djeca za Evropu“ je održana 09. jula 2010. godine u parku Atmejdani.

Treća radionica pod nazivom „Evropa je više nego što mislite“ je održana 16. jula 2010. godine u parku Atmejdani.

Četvrta radionica „Zvezdano nebo“ je održana 22. jula 2010. godine na platou ispred Katedrale.

Korisnici

Direktni korisnici Programa Dječijeg ljeta su djeca od 1 do 18 godina, kroz aktivno sudjelovanje u programima, indirektni korisnici su i njihovi roditelji kao i ostali posjetioци / građani, koji su pratili program, a po želji i učestvovali, dajući podršku najmlađima. Prema broju podjeljenih poklona ukupan broj korisnika je 1000.

Rezultati projekta

- Kroz ove četiri radionice najmlađi su, uz igru i interaktivni sadržaj koji nude magazin EU Palčić i bojanica Putujte sa Zvezdicom, napravili prve korake u učenju o Evropskoj uniji i putu Bosne i Hercegovine ka članstvu u ovu evropsku porodicu.
- Kvalitetnim sadržajem radionica upotpunjen je i ljetni raspust za djecu, za koje nema adekvatnih sadržaja tokom ljetnih mjeseci u gradu. Loša ekonomska situacija kod većine građanstva, a samim tim materijalne nemogućnosti roditelja da vode djecu na predstave ili koncerte za koje je potrebno platiti ulaznicu, ovo je bila izvrsna prilika da svojoj djeci priušte besplatnu zabavu sa mnogo razonode, edukativnih igara i mnogo poklona.
- Projektom se ujedno diže nivo svijesti djece, ali i ostalog građanstva (roditelja i drugih posjetilaca), kroz aktivno sudjelovanje u programima koji su se nudili tokom održavanja manifestacije o značaju i procesu ulaska države BiH u EU.

Programski cilj: Promocija i zaštita ljudskih prava - besplatna pravna pomoć

1. Naziv projekta: Besplatna pravna pomoć tražiteljima azila

Donator:

Visoki komesarijat Ujedinjenih Nacija za izbjeglice u BiH

U. N. High Commissioner for Refugees (UNHCR)

Period implementacije: 01.juli 2010. - 31.decembar 2010. (kao pilot projekat)

Potrebe za projektom:

Ovim projektom se obezbjeđuje besplatna pravna pomoć i informacije stranim državljanima koje traže međunarodnu zaštitu (azil) u BiH (tražitelji azila), kao i osobama koje su dobile status priznate izbjeglice, kako bi ostvarile pristup svojim pravima. Termin izbjeglica u ovom kontekstu podrazumjeva (strano) lice koja traži zaštitu u BiH zbog progona u zemlji čije državljanstvo ima, ili u zemlji svog uobičajenog boravka.

Pružanjem besplatne pravne pomoći i informacija tražiteljima azila, Fondacija poboljšava kvalitet samog postupka određivanja izbjegličkog statusa i doprinosi implementaciji Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokola iz 1967. godine koje je BiH ratifikovala.

Osnovni cilj u pružanju besplatne pravne pomoći tražiteljima azila i izbjeglicama (korisnicima projekta), s obzirom da se radi o najugroženijim kategorijama, jeste osigurati efikasan pristup postupku i pravima koja im zakonski pripadaju, te osigurati najviši nivo pravne zaštite u skladu sa domaćim propisima i međunarodnim standardima.

Aktivnosti projekta

Kada su u pitanju korisnici, konkretne pravne aktivnosti projekta obuhvataju slijedeće:

- Pružanje informacija i besplatnih pravnih savjeta i pravno zastupanje korisnika u postupku međunarodne zaštite (azila) pred nadležnim institucijama u BiH;
- Pomaganje priznatim izbjeglicama, odnosno osobama na subvencioniranoj ili privremenoj zaštiti u ostvarivanju njihovih prava koja proističu iz statusa;
- Zastupanje, odnosno osporavanje negativnih odluka domaćih institucija pred međunarodnim tijelima u cilju zaštite prava gore navedenih osoba;
- U svrhu adekvatnog informisanja korisnika projekta izrađen je odgovarajući info materijal (brošure i poster), kojim se osigurava informisanje korisnika tražitelja azila,

ali i nadležnih institucija, poput Granične policije BiH i Službe za poslove sa strancima, koje dolaze u kontakt sa ovim licima.

- Održani su i sastanci sa predstavnicima nadležnih institucija kao što su Ministarstvo sigurnosti i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, potom Ured Ombudsmena, partnerske organizacije Vaša Prava i BHWI, Ured Ombudsmena u BiH, a u cilju informisanja o postojanju servisa i uspostavljanju međusobne saradnje.

Korisnici

Direktni korisnici ovog projekta su tražitelji azila u BiH, kao i osobe kojima je odobren izbjeglički status (priznate izbjeglice), zatim osobe na privremenoj zaštiti, raniji korisnici privremene zaštite, kao i odbijeni tražitelji azila koji i dalje imaju potrebu za međunarodnom zaštitom. Indirektni korisnike predstavljaju svi strani državljani u BiH koji eventualno mogu tražiti međunarodnu zaštitu (azil) u BiH.

Rezultati projekta

S obzirom da je riječ o specifičnom projektu i kratkom vremenskom periodu njegove implementacije (6 mjeseci), u početnome periodu akcenat je bio na opsežnoj obuci pravnika u sferi prava azila i upoznavanje nadležnih institucija o postojanju projekta. Tek po okončanju ovih aktivnosti, pravni tim je počeo sa konkretnim pružanjem usluga pravnog savjetovanja i zastupanja korisnika. S obzirom da je postupak azila povjerljive prirode i kršenje istog je povreda zakona, više informacija o konkretnim predmetima nije moguće otkrivati.

• **Šta je međunarodna zaštita (azil/supsidijarna zaštita) i ko je može tražiti?**

Međunarodna zaštita uključuje azil i supsidijarnu zaštitu.

Azil je zaštita koju Bosna i Hercegovina (BiH) pruža strancu ili osobi bez državljanstva koja je suočena s ozbiljnim povredama ljudskih prava (progonom) u zemlji svog državljanstva, odnosno zemlji prethodnog boravka po osnovu svoje rase, religije, nacionalnosti, političkog mišljenja ili zbog pripadnosti određenoj društvenoj grupi.

U slučaju da se radi o povredama ljudskih prava iz drugih razloga u odnosu na navedeno, Bosna i Hercegovina može odobriti i **supsidijarnu zaštitu**.

Međunarodnu zaštitu (azil ili supsidijarnu zaštitu) može zahtijevati osoba koja je napustila zemlju čije državljanstvo ima ili zemlju svog prethodnog boravka, te zbog straha od progona traži zaštitu u Bosni i Hercegovini.

• **Kome se trebam obratiti?**

Ako se nalazite na graničnom prelazu Bosne i Hercegovine i tražite zaštitu od progona, izjavite svoju namjeru odmah Graničnoj policiji. Ako se već nalazite na teritoriji Bosne i Hercegovine, trebate se u što kraćem vremenu obratiti Službi za poslove sa strancima. Nakon toga ćete primiti potvrdu kojom će Vam se odrediti rok da podnesete svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu Sektoru za azil u Sarajevu.

• **Ko odlučuje u mom zahtjevu za međunarodnu zaštitu?**

Sektor za azil pri Ministarstvu sigurnosti BiH će odlučiti o Vašem zahtjevu. Ovaj zahtjev mora biti dostavljen lično. Vi ste obavezni postupati u skladu sa nalogima i uputstvima Ministarstva sigurnosti, Granične policije i Službe za poslove sa strancima.

• **Da li imam pravo na besplatnu pravnu pomoć?**

Da, imate pravo na besplatnu pravnu pomoć, ali **samo ukoliko to lično zahtijevate**. Fondacija lokalne demokratije (FLD) će pružiti Vama, kao tražitelju azila, besplatnu pravnu pomoć. Informacije o Vašem pravu na besplatnu pravnu pomoć trebate dobiti već pri PRVOM kontaktu sa Graničnom policijom BiH ili sa Službom za poslove sa strancima.

Već pri prvom kontaktu sa bh. vlastima trebate tražiti prisustvo pravnog savjetnika FLD-a.

• **Šta obuhvata pravna pomoć?**

Fondacija lokalne demokratije Vam može pomoći tokom trajanja postupka za sticanje azila u sljedećem:

- Izražavanje namjere za traženje zaštite/podnošenje vaše prijave/registracije;
- Pravno zastupanje tokom Vašeg intervjua;
- Osiguravanje Vašeg pristupa pravima na smještaj, zdravstvenu zaštitu i drugim socijalnim pravima;
- Pravno savjetovanje nakon donošenja odluke od strane Sektora za azil;

Priznate izbjeglica i osobe kojima je obezbjeđena supsidijarna zaštita će također dobiti pravnu pomoć radi osiguranja pristupa svojim pravima.

FLD Vam pruža besplatnu pravnu pomoć
Adresa: Bravčevića bb, Sarajevo
Tel: 033 060 450
Email: azil.mrezena@fld.ba, azil.azil@fld.ba
Radno vrijeme:
svaki drugi dan od 09.00 do 16.00 sat.

2. Naziv projekta: Centar za pravnu pomoć ženama

Donator

Period implementacije: 20.08.2010. - 20.03.2011.

Potrebe za projektom:

Pravna pomoć u bosanskohercegovačkom pravosudnom i administrativnom sistemu nije dostupna svima pod jednakim uvjetima. Postupak pokretanja procedure podrazumijeva pravnu upućenost osobe koja podnosi zahtjev, izdatke i stručnu pomoć koja se također plaća. Sa druge strane postoji složenost i komplikovanost zbog velikog broja propisa, institucija, postupaka kroz koja se ostvaruju određena prava, pa i pravnici koji nisu u toku slabo se snalaze. Obični građani, odnosno oni bez usmjerene pravne educiranosti praktično, iako teoretski jesu, nisu u mogućnosti da na legitiman način ostvare svoja prava. U najtežem položaju se nalaze marginalizirane grupe građanki.

Projektom je predviđeno da se besplatna pravna pomoć pruža ženama žrtvama rata, ženama žrtvama seksualnog nasilja, žrtvama nasilja u porodici, samohranim majkama, ženama na socijalnoj margini, žrtvama trgovine ljudima. Cilj projekta je promocija i zaštita prava ranjivih i marginaliziranih grupa omogućavanjem pristupa pravu i pravdi kroz **Formiranje besplatnog Centra za pravnu pomoć ženama Kantona Sarajevo.**

Aktivnosti projekta

- Formiranje stručnog pravnog tima kojeg čine dipl. pravnik i koordinator projekta (dipl. pravnik);
- Kreiranje plana i programa rada;
- Analiza zakonodavstva u Kantonu Sarajevo iz 5 oblasti prava: socijalna zaštita, zdravstvena zaštita, zapošljavanje, radno-pravni odnosi i obrazovanje.
- Izrada Vodiča u cilju informisanja i približavanja terminologije i pravne materije osobama koje nemaju adekvatnu stručnu naobrazbu;
- Otvaranje i rad Kancelarije za besplatnu pravnu pomoć - pružanje besplatne pravne pomoći kroz davanje odgovora na upite, pravno savjetovanje uključujući i pravno zastupanje;
- Medijska kampanja i rad kancelarije u cilju promoviranja projekta, ali što je i najvažnije, upoznavanja ciljne grupe sa servisom besplatne pravne pomoći.

U okviru ove aktivnosti je realizirana konferencija za novinare povodom otvaranja Centra za pravnu pomoć. Informacije su objavljene u svim medijskim izvorima. Realizirano je više informativnih emisija na TV stanicama širom BiH - Dnevnik u 7 (TV Hayat), Dejana Talk Show (TV OBN), Dnevnik (TVSA) itd.

Korisnici

Direktni korisnici/ce: samohrane majke, žrtve nasilja u porodici, žrtve trgovine ljudima, žene žrtve rata, žena na margini ili u ekstremnom siromaštvu i NVO čija je misija zaštita i unapređenje ljudskih prava ciljne grupe.

Broj direktnih korisnika je 100, mada se procjenjuje da će do kraja projekta taj broj biti oko 150 do 200.

Indirektni korisnici: porodice ciljne grupe, institucije sistema, šira društvena zajednica.

Procijenjeni broj indirektnih korisnika je 150, a koji dolaze sa područja ne samo Kantona Sarajevo već i šire (čitave BH), dok se procjenjuje da će broj indirektnih korisnika biti od 200 do 500.

Rezultati projekta

- Pružena besplatna pravna pomoć i pravno savjetovanje korisnicama, i zastupanje klijenata (procjena do kraja implementacije projekta 150 do 200);
- Izvršena analiza zakonodavstva Bosne i Hercegovine i formiran katalog pravne regulative;
- Izrađen i odštampan Pravni Vodič;
- Podignuta svijesti građana o mogućnosti pristupa pravdi i pravosuđu na jednak i nediskriminirajući način putem medijske kampanje;
- Izrađeni i odštampani informativni leci;
- Obavljena medijska kampanja;
- Kroz okrugle stolove povećani kapaciteti i znanja ciljnih NVO koje se bave zaštitom prava žena.

3.Naziv projekta: „Centar za besplatnu pravnu pomoć ženama”

Donator: Kraljevina Nizozemska, Ministarstvo za razvoj saradnje/Kingdom of the Netherlands, Ministry for Development Cooperation

Period implementacije: 15.10.2010. - 14.10.2011.

Potrebe za projektom:

Socijalno isključene kategorije poput samohranih majki, žena žrtava nasilja u porodici, žrtava trgovine, kao i žena žrtava rata, gurnute su na marginu socijalne i ekonomske egzistencije. Zakon kao i cjelokupno ekonomsko i socijalno okruženje je nedovoljno razvijeno, te su ove kategorije prepuštene sebi. Sa nedostatkom znanja, informacija o pravima koje mogu ostvariti, te sa posljedicama trauma i diskriminacije, ove žene nisu u prilici ostvariti svoja prava koja im zakonski pripadaju. Tako ove žene bivaju ponovi diskriminirane i gurnute na sami rub društva. Istraživanja Kancelarije za ljudska prava u Tuzli kao i Helsinškog komiteta Banja Luke su pokazala da je 47% samohranih majki nezaposleno, a 42% ih je povremeno na rubu gladi. SOS crvena linija telefon, kojeg vodi FLD, je od 2004. do 2009. godine zabilježio 509 poziva osoba koje su tražile pravnu pomoć. Ni same nevladine organizacije nisu fokusirane na ovu temu kao ni na ovu ciljnu skupinu. Pomoć ovoj kategoriji do sada je ovisila samo o dobroj volji pojedinaca koji su iskazali želju da im pomognu (prijatelji Skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u porodici, prijatelji Udruženja „Žene žrtve rata“, itd.), ali to nije bilo transparentno, javno promovirano niti organizovano na način da bude vidljivo i dostupno ovim ženama koje su ciljna skupina projekta.

Aktivnosti projekta

Formiranje Mobilnog pravnog tima sastavljenog od dva pravnika, sa mogućnošću angažiranja advokata za zastupanje na sudu;

Otvaranje Centra za besplatnu pravnu pomoć ženama na način da će se pružati besplatno savjetovanje, kao i praktična pomoć u ostvarivanju određenih prava korisnica Centra. Mobilni pravni tim će pružati svoju pomoć ne samo u Centru, već po čitavoj BiH u saradnji sa članicama Sigurne mreže - mreže NVO koje se bave problemom nasilja u porodici;

Analiza Zakonske regulative u BiH će biti kreirana, štampana, distribuirana, ali i objavljena na web-u kao osnova za dalji efikasni rad svih zainteresiranih;

Pravni Vodič će biti kreiran i štampan kako bi ciljnoj skupini olakšao načine i mogućnosti ostvarivanja njihovih prava;

Unapređenje znanja uposlenih u sigurnim kućama o pružanju osnovne pravne pomoći kroz realizaciju treninga za iste, ali i distribuciju kreiranih materijala (analize zakonodavstva);

Potpisani protokoli o saradnji sa predstavnicima relevantnih institucija sistema, što će biti urađeno u skladu sa strategijom unapređenja partnerstva između NVO - VO koju sačinjuje Sigurna mreža;

Medijska kampanja i lobiranje Sigurne mreže za usvajanje zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u BiH.

Korisnici

Žene - žrtve nasilja u porodici, trgovine, rata i NVO članica Sigurne mreže čija je misija unapređenje i zaštita ljudskih prava ciljne grupe.

Rezultati projekta

- Stvoren servis za direktnu pomoć u ostvarivanju traženih prava korisnika projekta (Centar za besplatnu pravnu pomoć ženama i Mobilni pravni tim);

- Promovisana prava ciljne grupe na način da se zadovolje njihove potrebe za pravnom pomoći i socijalnom inkluzijom;

- Ojačani kapaciteti NVO koje vode Skloništa za žene žrtve nasilja u porodici, a koje su članice Sigurne mreže na način da im se omogući usvajanje osnova za pružanje pravne pomoći ciljnoj populaciji;

- Utemeljena saradnja sa relevantnim institucijama sistema (Ministarstvo za ljudska prava BiH, Ombudsmeni BiH itd.) i jačanje uloge Sigurne mreže u unapređenju prava ovih žena, te u lobiranju za usvajanje zakona o besplatnoj pravnoj pomoći od strane države.

1. Programski cilj FLD: Zaštita kulturnohistorijskog i prirodnog naslijeđa

Donator:

Evropska unija

Naziv projekta: Novi turistički proizvod - ruralni ekoturizam u Šabićima

Period implementacije: oktobar 2007. - juni 2010.

Potrebe za projektom:

Glavni cilj ovog projekta je razvoj i plasman novog turističkog proizvoda - ruralnog ekoturizma, zasnovanog na lokalnim prirodnim resursima, kulturno historijskom nasljeđu, gastronomskoj ponudi ruralnog ekoturizma i ljudskim potencijalima sela Šabići, Općina Trnovo, Kanton Sarajevo, uz punu primjenu ekoloških standarda za očuvanje životne okoline.

Aktivnosti projekta

Kreiranje aranžmana jednodnevne i višednevne ponude ruralnog ekoturizma; izgradnja nukleusa budućeg etno sela na lokaciji Tušila i to 4 objekata tradicionalnog načina gradnje -katuna za prihvata gostiju i restorana sa ponudom tradicionalne kuhinje; formiranje društva za gazdovanje turističkim proizvodom od strane Općine Trnovo i Fondacije lokalne demokratije; edukacija žena za prihvata gostiju i pravilnom, higijenskom rukovanju namirnicama i pripremi tradicionalne hrane, kao i izrade tradicionalnih rukotvorina suvremenijim dizajnom; edukacija i organiziranje lokalnog stanovništva na proizvodnji organske hrane; edukacija i praktična obuka 10 mladih ljudi za turističke vodiče; promotivna kampanja za prodaju turističkog proizvoda; izrada promotivnog materijala -web site i kataloga u svrhu promocije turističkog proizvoda; te uvezivanje sa turističkim zajednicama i turističkim agencijama u zemlji i inostranstvu.

Odluka Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša iz juna 2008. godine, zaustavila je svaki oblik gradnje u zaštićenom području Bjelašnice, Igmana, Treskavice i kanjona Rakitnice, dok se ne izradi novi Prostorni plan područja od posebnog značaja za Federaciju, pa je onemogućena i provedba odluke Općinskog vijeća Općine Trnovo o izgradnji etno sela na Tušilama.

Općina Trnovo je zajedno sa Fondacijom lokalne demokratije pronašla novu lokaciju za gradnju prvih objekata etno sela - lokaciju u selu Ledići. U ovom slučaju nije trebalo novo odobrenje za građenje jer se rekonstruišu postojeći, devastirani objekti. Urađena je sva projektna dokumentacija, provedena procedura odabira najpovoljnijeg izvođača i otvoreno gradilište na lokaciji Ledići.

Međutim, nakon provedenih općinskih izbora u oktobru 2008.godine, došlo je do smjene općinskog načelnika i članova Općinskog vijeća Općine Trnovo. Dana 16.12.2008. godine novi saziv Općinskog vijeća donosi zaključak kojim poništava sve ranije zaključke Općinskog vijeća koji se tiču lokacije Ledići i traže od nas da se vratimo na prvobitnu lokaciju Tušila.

Novi načelnik Općine gospodin Ibro Berilo obavezao se da će obezbijediti lokaciju Tušila za gradnju.

Dana 21.05.2009. godine na 17.sjednici Vlade Kantona Sarajevo donesena je odluka kojom se utvrđuje opći interes za izdvajanje šumskog zemljišta iz šumsko-gospodarskog područja "Trnovsko" ukupne površine 83.700 m² radi provođenja Prostornog plana Kantona Sarajevo za period 2003-2023, i izgradnje eko-etno sela. Za realizaciju ove odluke, korisnik eksproprijacije Općina Trnovo, trebala je uplatiti iznos od 104.625,00 KM.

Federalna Vlada je na 114. sjednici održanoj 25.08.2009. godine potvrdila ovaj zahtjev. Time je sva ingerencija za lokaciju Tušila prešla na nivo Kantona Sarajevo.

Zatim je Općina zatražila od Zavoda za planiranje razvoja Kantona urbanističko-tehničke uvjete za 5 objekata na lokaciji Tušila, kako bi nakon njihove saglasnosti mogla izdati građevinsku dozvolu za izgradnju 4 objekata za prihvata gostiju i jednog centralnog objekta sa restoranom i recepcijom.

Općina se također obavezala da će obezbijediti 10% učešća u projektu koje je izgubila Fondacija lokalne demokratije povlačenjem katalonske agencije ACCD iz ovog projekta. Dana 09.12.2009.godine je potpisan govor između općine Trnovo i FLD o transferu novca u iznosu od 60.000 KM, sa računa Općine na račun Fondacije, kao učešće Općine u projektu.

Nakon dugog insistiranja, umjesto građevinske dozvole i novca za učešće, dana 06.03.2010. godine dobili smo pismeni odgovor načelnika Općine iz kojeg smo zaključili da je opet dovedena u pitanje realizacija našeg projekta .

Shvatili smo da do 15.juna 2010.godine nećemo biti u mogućnosti realizovati glavne projektne aktivnosti, konsultovali smo donatora i zajednički zaključili da bi bilo najispravnije da raskinemo ugovor po ovom projektu zbog neozbiljnosti partnera, Općine Trnovo. Ugovor je raskinut 13.04. 2010. godine.

Korisnici

Direktni korisnici projekta su stanovnici Mjesne zajednice Šabići i sela zaleđa olimpijske planine Bjelašnica, Općina Trnovo koja će neposredno ostvarivati egzistenciju kroz ponudu zdrave hrane, suvenira, smještaja i usluga turističkog vodiča.

Ciljne grupe su: domaći i strani turisti, potencijalni investitori koji bi izrazili interes u dalje ulaganje u smještajne kapacitete prema urbanističkom planu, zainteresovane turističke agencije, udruženja i NVO koje djeluju na području Šabića.

Očekivani rezultati projekta: izgrađeno prvih 5 smještajnih objekata katuna u etno selu kapaciteta 35 ležajeva; izgrađen objekat restoran sa tradicionalnom kuhinjom planine Bjelašnice kapaciteta 50 mjesta; organizirano i umreženo 250 domaćinstava radi proizvodnje i plasmana organske hrane; osposobljeno 10 novih proizvođača organske hrane; 50 žena ima prihod od prodaje rukotvorina, prihvata gostiju ili spremanja hrane u etno selu; ostvareno 460 noćenja po mjesecu; 520 prodatih jednodnevnih aranžmana za mjesec dana; otvoren Etno muzej kao dio turističke ponude sa posjetom 1000 učenika iz Škole u prirodi; povećanje prihoda od turizma općine Trnovo; poboljšanje turističke ponude sarajevske regije i BiH.

Ostvareni rezultati: iako je projekat prekinut i nisu realizovane dvije glavne aktivnosti - izgradnja 5 objekata budućeg etno sela i formiranje zajedničkog preduzeća između FLD i Općine Trnovo (iako je za to postojala odluka Općinskog vijeća) za upravljanje novim turističkim proizvodom, ipak su vidljivi pozitivni rezultati projekta:

- Edukaciju na temu „Ekoturizam“, kao novu granu privređivanja, prošlo je 44 stanovnika Šabića;
- 50 žena educirano je za prihvata gostiju i pravilnom higijenskom rukovanju namirnicama;
- 50 žena, educirano je za izradu tradicionalnih rukotvorina sa novim dizajnom upotrebni predmeta;
- Edukaciju i organiziranje lokalnog stanovništva na proizvodnji organske hrane prošlo je 49 stanovnika;
- 10 mladih ljudi uspješno je završilo edukaciju i praktičnu obuku za turističke vodiče u planinskim uvjetima Bjelašnice;
- Urađen je elaborat izložbene postavke za Etno muzej u Šabićima;
- Kreirani su turistički aranžmani jednodnevnog i višednevnog boravka na Bjelašnici;

- Stanovnici Šabića su kroz aktivnosti našeg projekta shvatili da mogu iskoristiti svoja domaćinstva i svoju zemlju u svrhu bavljenja ekoturizmom, te su počeli rekonstruisati svoje kuće za prihvata gostiju i pokrenuli su organsku proizvodnju hrane koja je certificirana;
- Izrađena projektna dokumentacija – izvedbeni projekti za 4 objekta za prihvata gostiju i jednog centralnog objekta koji će se moći koristiti kada se obezbijede uslovi za gradnju.

PROJEKAT 2

2. Opremanje i puštanje u rad objekta Etno muzeja u Šabićima, općina Trnovo, sa ponudom kulturnohistorijskog nasljeđa i ruralnog ekoturizma

Donator: Općina Trnovo uz podršku Federalnog ministarstva okoliša i turizma

Period implementacije: februar 2010. - februar 2011.

Potrebe za projektom:

Glavni cilj predloženog projekta je opremanje i otvaranje novoizgrađenog objekta Etno muzeja u Šabićima, Općina Trnovo. Ovaj objekat sa info-punktom i stalnom izložbenom postavkom bit će polazna tačka turističke rute od Šabića kroz zaleđe olimpijske planine Bjelašnica.

Općina Trnovo je ustupila postojeći objekat skladišta u Šabićima, a Fondacija lokalne demokratije je obezbijedila sredstva i izvršila totalnu rekonstrukciju i dogradnju objekta za novu namjenu - Etno muzej sa info-punktom, čajdžinicom i prodavnicom organski

proizvedene hrane i rukotvorina Bjelašnice. Donatori su bili španska i katalonska vlada, preko svojih agencija za internacionalnu saradnju AECID i ACCD. Fondacija lokalne demokratije je učestvovala na pozivnom tenderu Općine Trnovo za projekat „Opremanje Etno muzeja u Šabićima“ i kao najuspješniji ponuđač dobila ovaj tender.

Aktivnosti projekta

Izrada izvedbenog projekta enterijera prijemne prostorije sa info-punktom i dijela prizemlja za

namjenu čajdžinice;

Opremanje prijemne kancelarije sa info-punktom:

- nabavka i montaža pokretne opreme: 1 stol, 3 stolice, telefonski aparat,
- narudžba, izrada i montiranje fiksnih dijelova enterijera, pult i police;

Nabavka računara i printera za info-punktom;

Otkup eksponata za stalnu izložbenu postavku, te montiranje izložbe kulturnohistorijskog

nasljeđa uz stalni nadzor etnologa;

Izrada i otkup izložbenih panoa sa florom i faunom Bjelašnice;

Opremanje manjeg prostora u prizemlju Etno muzeja uz postojeće ognjište za namjenu

čajdžinice sa ponudom čajeva od tradicionalnih trava ovog kraja:

- nabavka i montiranje potrebne opreme: 2 drvena stola, 4 drvene klupe, radni pult dimenzija 200x60x80 cm, štednjak, sudoper, frižider, bojler za toplu vodu,
- nabavka svjetiljki tipa reflektora u dvije glavne prostorije u prizemlju i na spratu;

Pripremanje sadržaja za web stranicu koja će sadržavati sve informacije o turističkoj ponudi

Šabića i Bjelašnice.

Korisnici

Direktni korisnici projekta su stanovnici MZ Šabići. Ovim projektom i ponudom Etno muzeja domaći i strani turisti će češće i planski posjećivati Šabiće, a njegovi stanovnici će svoje usluge moći nuditi u okviru turističke ponude: smještaj, hrana, prodaja rukotvorina, prodaja organske hrane, usluge vodiča.

Ciljne grupe su: domaći i strani turisti koji su zainteresovani za ponudu ruralnog ekoturizma u Šabićima i na Bjelašnici, učenici osnovnih škola koji borave u Školi u prirodi u Šabićima, turističke agencije u zemlji i inostranstvu koji formiraju aranžmane ponude ruralnog ekoturizma.

Očekivani rezultati projekta

Opremljen info-punkt i čajdžinica; otkupljena i postavljena stalna izložbena postavka muzeja; postavka sa panoima flore i faune u prizemlju, postavka tipične bjelašničke kuće sa svim dijelovima namještaja i različitim upotrebnim predmetima, te kompletnom muškom i ženskom narodnom nošnjom bjelašničkog kraja; 200 domaćih i

stranih turista posjetilo info-punkt i koristili dostupne informacije; prodato 50 turističkih aranžmana; 500 učenika koji borave u Školi u prirodi u Šabićima koristilo informacije sa info-punkta; 350 posjetilaca boravilo u čajdžinici; napravljena web stranica sa svim informacijama o ponudi ruralnog ekoturizma u Šabićima i na Bjelašnici koja se koristi u računar u info-punkta i povezana je na druge linkove turističke ponude za poboljšanje turističke ponude sarajevske regije i BiH.

Projekat je samo djelimično realizovan (urađena projektna dokumentacija, naručen dio stolarije), jer Općina Trnovo nije prebacila sredstva na račun Fondacije. Sredstva se očekuju u januaru 2011. godine.

3.Naziv projekta: INFO PUNKT U ETNO MUZEJU U ŠABIĆIMA

Donator: Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Period implementacije: januar - oktobar 2010.

Potrebe za projektom:

Glavni cilj predloženog projekta je otvaranje info-punkta u objektu Etno muzeja u Šabićima, kao polazne tačke turističke rute od Šabića kroz zaleđe olimpijske planine Bjelašnica. FLD je sredstvima katalonske i španske vlade rekonstruirala devastirani objekat skladišta za potrebe formiranja Etno muzeja u Šabićima. Sada je taj prostor potrebno opremiti i otvoriti za posjetioce.

Aktivnosti projekta

Izrada izvedbenog projekta enterijera i specifikacija opreme; opremanje prijemne kancelarije sa info-punktom; nabavka računara; opremanje prostora uz postojeće ognjište za namjenu čajdžinice; pripremanje sadržaja za web stranicu; izrada web stranice sa promocijom ponude ruralnog ekoturizma u Šabićima.

Korisnici

Ciljne skupine: domaći i strani turisti, učenici koji borave u Školi u prirodi u Šabićima.

Krajnji korisnici: stanovnici Šabića, Trnova, FBiH.

Očekivani rezultati projekta

Opremljeni info-punkt i čajdžinica, 200 domaćih i stranih turista posjetilo info-punkt i koristili dostupne informacije, prodato 50 turističkih aranžmana, 500 učenika koji borave u Školi u prirodi u Šabićima koristilo informacije sa info-punkta, 350 posjetilaca boravilo u čajdžinici, napravljena web stranica za info-punkt i povezana na druge linkove turističke ponude, poboljšanje turističke ponude sarajevske regije i BiH.

REALIZIRANO: Pošto smo dobili samo manji dio sredstava (3.000 KM) od predviđenih 12.000 KM, izvršili smo nabavku radnih stolova i polica za prostoriju info-punkta u Etno muzeju.

4. Naziv projekta: EKO EDUKATIVNI CENTAR

Donator : Grad Lleida i FONDACIJA LLEIDA SOLIDARIA (Fundacio Lleida Solidaria)

FONDACIJA LLEIDA SOLIDARIA

Period implementacije: septembar 2010. - septembar 2011.

Potrebe za projektom:

Glavni cilj predloženog projekta: očuvane okoliša kroz formiranje Eko edukativnog centra u Ledićima na Bjelašnici i umrežavanje NVO-a i pojedinaca koji se bave zaštitom okoliša, istraživanjem i edukacijom mladih.

Specifični ciljevi su: umrežavanje NVO koji se bave zaštitom okoliša, novi model edukacije djece i mladih koji se provodi u eko edukativnom centru u Ledićima, educiranje javnosti o potrebama očuvanja i zaštite prirodnih vrijednosti i okoliša.

Aktivnosti projekta

Rekonstrukcija devastiranog objekta budućeg Eko edukativnog centra; opremanje objekta; osmišljavanje i provođenje novog edukativnog modela namijenjenog organiziranim grupama učenika osnovnih škola; pripremanje sadržaja za web stranicu; javna kampanja o podizanju svijesti o potrebi zaštite okoliša.

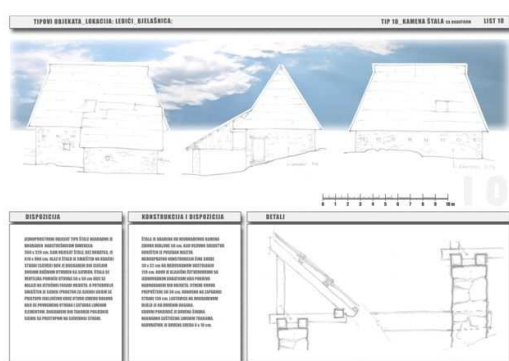
7. Korisnici

Direktni korisnici: 10.000 učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo koji borave u Školi u prirodi u Šabićima, istraživači, turisti.

Rezultati projekta

- Rekonstruisan objekat u kojem je smješten Eko edukativni centar;
- Formiran centar uz umrežavanje drugih NVO-a i pojedinaca koji se bave zaštitom okoliša;
- Kreiran i odštampan priručnik u 1000 primjeraka sa novim modelom ekoloških radionica;
- 1.000 učenika koji borave u Školi u prirodi u Šabićima prošlo edukativne radionice;
- 100 posjetilaca - turista boravilo u centru;
- Napravljena web stranica centra;
- Urađena javna kampanja podizanja svijesti o zaštiti okoliša putem javnih medija.

Implementacija rekonstrukcije će započeti u proljeće 2011. godine kada se steknu vremenski uvjeti za izvođenje građevinskih radova na Bjelašnici.

Naziv projekta: „Zeleni se menadžment zaštićenih područja u prekograničnoj regiji Srbije i Bosne i Hercegovine”

Donator: Evropska Unija Programi IPA

Period implementacije: 01.12.2010. - 31.05.2012.

Potrebe za projektom:

Danas, zaštićena područja pokrivaju samo 5,86% teritorije Srbije i 0,49% bosanskohercegovačke teritorije. Postoje 462 zaštićena prirodna dobra u Srbiji i 383 u BiH. Standardima EU-a propisano je da najmanje 11% teritorije treba biti zaštićeno. Zaštićenim područjima, u obje zemlje, uglavnom upravljaju države putem javnih poduzeća. U praksi se pokazalo, da većina takvih zaštićenih područja, suočena s ograničenim financiranjem i nedovoljno kvalificiranim i motiviranim osobljem, ne može osigurati samoodrživo upravljanje. Privatni sektor i nevladine organizacije, u određenim okolnostima, mogu biti učinkovitiji u upravljanju prirodnim dobrima, zbog lakšeg pristupa različitim fondovima, kao i zbog njihovog kvalificiranog osoblja.

Potrebno je pronaći alternativu inovativnih rješenja kako bi se osigurala dugoročna održivost zaštićenih područja, te podržati održivi gospodarski razvoj kroz razvoj ekoturizma. Ova rješenja mogu biti generirana od strane nevladinih organizacija koje se bave okolišom, očuvanjem prirodne i kulturne baštine i podizanjem javne svijesti o zaštiti prirodnih dobara.

Aktivnosti projekta

1. Analiza sadašnjeg stanja u BiH i Srbiji (institucionalni organizacijski i zakonodavni okviri) u vezi upravljanja zaštićenim područjima i razvoja ekoturizma, identificirati nedostatke i izraditi preporuke za poboljšanje;
2. Organiziranje uvodne radionice za menadžere zaštićenog područja, nevladine organizacije, lokalne vlasti i relevantnih ministarstava iz obje zemlje s ciljem upoznavanja sa projektnim ciljevima, aktivnosti, prezentacija rezultata analize postojećeg stanja, kao i sudjelovanje svih navedenih sudionika u pripremi Akcionog plana (prezentacija primjera dobre prakse u upravljanju specijalnim rezervatom prirode Zasavica);
3. Priprema upitnika i provođenje upitnika za lokalno stanovništvo na ciljanim općinama kako bi se identificirale njihove želje i mišljenje u vezi postojećeg stanja i kao i potrebe za većom uključenosti ekoloških NVO-a u zaštiti prirode i razvoju ekoturizma;
4. Izrada smjernica za integrirano upravljanje prirodnim resursima i održivi razvoj turizma u skladu s odgovarajućim međunarodnim konvencijama;
5. Organiziranje radionica za obuku menadžera i relevantne nevladine organizacije iz BiH i Srbije u participativnom planiranju razvoja i upravljanja zaštićenim područjima na temelju sačinjena guidelines;
6. Izrada Akcionog plana za integrirano upravljanje prirodnim resursima i održivog razvoja turizma u zaštićenim područjima;
7. Izrada projektne dokumentacije za manje intervencije u prostoru u dva pilot područja (jedno u BiH i jedno u Srbiji);
8. Formiranje mreže zaštićenih područja i nevladinih organizacija koji su uključeni u razvoj eko turizma i zaštite prirode u programskom prekograničnom području;
9. Kreiranje i implementacija promotivne kampanje (video spot, web stranica, promotivni štampani materijal);
10. Organizovanje finalne projektne radionice sa prezentacijom rezultata projekta i pilot područja, te promocija buduće provedbe cjelokupne ideje, strategije i Akcionog plana kroz umrežavanje.

Korisnici

Ciljne skupine: NVO-i, okolišni NVO-i, menadžment zaštićenih područja, institucije koje se bave zaštitom prirode, lokalne vlasti i relevantna ministarstva, istraživačke organizacije, regionalne i lokalne razvojne agencije.

Krajnji korisnici: Stanovništvo programskog područja, lokalne zajednice, zemljoposjednici, istraživači, edukativne institucije, studenti, učenici, mladi ljudi, NGOs, mala i srednja preduzeća, turistički sektor u obje zemlje.

Očekivani rezultati projekta

Urađena analiza postojećeg stanja i preporuke za poboljšanje;
Kreiran Akcioni plan za jačanje uloge udruga za zaštitu okoliša u razvoju zaštićenih područja i održivog turizma, u okviru programskog područja, u skladu s odgovarajućim nacionalnim strateškim dokumentima;
Urađene Smjernice za integrirano upravljanje prirodnim resursima i održivi razvoj turizma u skladu s odgovarajućim međunarodnim konvencijama;
Praktična implementacija integriranog upravljanja prirodnim resursima i razvoju ekoturizma u praksi (2 pilot područja);
Poboljšani kapaciteti i mogućnosti za razvoj ekoturizma u 2 pilot područja;
Formirana Mreža zaštićenih područja i nevladinih organizacija koji su uključeni u razvoj eko turizma i zaštite prirode u programu/graničnom području;
Kontinuirano širenje informacija i komunikacija putem mreže;
Povećanje kapaciteta organizacija i pojedinaca uključenih u upravljanje zaštićenim područjima unutar programskog područja.

Partneri u projektu:

Implementator iz BiH Fondacija lokalne demokratije sa partnerom - Ministarstvom prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

Implementator iz Srbije Pokret gorana Sremske Mitrovice sa partnerom - Institutom za zaštitu prirode Srbije.

07.12.2010. godine Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i Fondacija lokalne demokratije iz Sarajeva potpisali su sporazum o sufinansiranju i saradnji na projektu „Zeleni se menadžment zaštićenih područja u prekograničnoj regiji Srbije i Bosne i Hercegovine”. Ministarstvo će učestvovati u sufinansiranju projekta u iznosu od 15.312,68 €, što čini 16,4% od ukupnog budžeta projekta za BiH koji iznosi 93.370,00 € .

Zaštićeno područje Bijambare - pilot područje

Ostale važne aktivnosti

Promocija knjige

Dana 22.12.2010. godine u velikoj sali Općine Stari grad upriličena je promocija knjige "Osjećala sam strah čak i u snu". Autorice knjige su članovi psiho-socijalnog tima u Sigurnoj kući, kojeg čine stručnjakinje (dr. Emina Kapetanović- Bunar - spec. neuropsihijatar, gospođa Nasiha Durić i gospođa Mubera Hodžić-Lemeš - diplomirane socijalne radnice), koje svakodnevno djeluju i rade sa klijentima u cilju prevazilaženja njihovih problema.

Knjiga ima cilj da stručnom osoblju i široj javnosti predstavi: zaštitu žrtava nasilja, o načinima i rezultatima primijenjenih psihoterapeutskih postupaka, o potrebi primjerenijih mjera zakonske regulative, kao i drugim značajnim aspektima različitih terapijskih postupaka i usluga ostalih službi u sistemu zaštite.

I. Ulična kampanja „Odlučujmo ravnopravno!”

Gender Centar Federacije Bosne i Hercegovine u saradnji sa udruženjem građanki “Žene ženama” i Fondacijom lokalne demokratije organizovao je Uličnu kampanja pod nazivom “Odlučujmo ravnopravno!” na Opštim izborima 2010.godine.

Kampanja je imala za cilj animiranje biračkog tijela za veći izlazak na izbore i animiranje biračkog tijela da svoj glas daju i ženama kandidatkinjama kako bi se postigli europski standardi i zahtjevi Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH prema kojima u parlamentima žene i muškarci trebaju odlučivati ravnopravno, što u bosanskohercegovačkim prilikama znači izbor većeg broja žena (najmanje 40%) u svaki od parlamenata za koji se provode izbori.

Ulične kampanje su održane 01.10.2010. godine ispred BBI Centra od 12 do 14 sati i na platou ispred Katedrale.

Tokom ulične kampanje upriličena je i podjela plakata i drugog promotivnog materijala građanima. Osim aktivistkinja nevladinih organizacija, u kampanji su učestvovali žene kandidatkinje, građani i građanke.

KAMPANJA

16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA

25. novembar - 10. decembar 2010. godine

Kampanja 16 dana aktivizma obilježava se od strane pojedinki, pojedinaca i grupa širom svijeta koje/i koriste okvir ljudskih prava da pozivaju, posebice, na uklanjanje svih oblika nasilja protiv žena i djece, kao jednom od najtežih i najprisutnijih.

U ovoj globalnoj kampanji učestvuje oko 170 zemalja svijeta i preko 2000 organizacija.

Fondacija lokalne demokratije u saradnji sa drugim nevladinim organizacijama i institucijama iz BiH učestvuje u kampanji.

Ove godine u Bosni i Hercegovini u kampanji je učestvovalo više od 20 raznih organizacija i institucija sa preko pedeset različitih aktivnosti.

Održano je 5 press konferencija povodom najave kampanje. U Sarajevu je ove godine nosilac organizacije bilo udruženje građanki „Žene ženama“. Press konferencija je održana u Gradskoj upravi Grada Sarajeva, na kojoj su gosti govornici bili: zamjenik gradonačelnika Grada Sarajeva, savjetnik u Gender Centru FBiH, koordinator za nasilje u porodici iz MUP-a KS i predstavnica Fondacije lokalne demokratije.

Članstvo u Evropskom Vijeću za Izbjeglice i emigrante

Dana 26.10.2010. godine Fondacija lokalne demokratije (FLD) je postala član Evropskog Vijeća za Izbjeglice i Egzil (European Council on Refugees and Exiles – ECRE). Time je FLD postala dio paneuropske mreže nevladinih organizacija, koja djeluje od 1974. godine, s ciljem da, unutar Europe, ojača položaj izbjeglica i ukaže na njihove potrebe u zemljama koje su im domaćini.

Mreža ECRE je posvećena organizacijama koje promovišu položaj izbjeglica, sa nastojanjem da se organizacije iz cijele Europe uvežu u alijansu, dajući snagu individualnom radu pojedinih organizacija, ali i kolektivnom utjecaju na politike azila i izbjeglica u zemljama Europe i šire. To znači da ECRE nastupa u ime velikog broja nevladinih organizacija, utičući velikom snagom na političke ciljeve i odluke zemalja, unija, vladinih i nevladinih tijela. Detalje o ovoj mreži možete naći na: www.ecre.org

Izuzetna nam je čast učestvovati u radu ECRE i imati priliku da podijelimo znanja i iskustva sa organizacijama kao što su:

Irish Refugee Council
Hungarian Helsinki Committee
Helsinki Foundation for Human Rights
ICMC (International Catholic Migration Commission)
Irish Refugee Council
Dutch Council for Refugees
Amnesty International EU Office
Refugee Studies Centre
Spanish Red Cross
Croatian Law Centre
Grupa 484

i sa mnogim drugim organizacijama, čija iskustva svakako unapređuju rad ne samo FLD, nego i politiku Bosne i Hercegovine kao europske zemlje.

Saradnja sa Direkcijom programa za žene Grada Barcelone u Sarajevu

Zahvaljujući dugogodišnjoj saradnji FLD-a i Grada Barcelone, u Sarajevu je realizovana radna posjeta predstavnicima Direkcije za žene- Ureda grada Barcelone.

Predstavnice Direkcije su u cilju razmjene iskustava Grada Barcelone i Katalonije realizovale radionice o sistemskim rješenjima i praktičnim iskustvima grada Barcelone na teme: Nasilja među mladima i Nasilja nad ženama.

26. i 27. maja realizovane su radionice za predstavnike određenih nevladinih organizacija i službenika centara za socijalni rad općina JU „Kantonalni centar za socijalni rad“, na temu: Nasilje među mladima, a 28. maja održana je sesija za predstavnike instucija BiH, Federacije i Kantona Sarajevo gdje je prezentovan institucionalni odgovor grada Barcelone na problem nasilja nad ženama.

Aktivnosti u mrežama nevladinih organizacija

Sigurna mreža je u partnerstvu sa TACSO BIH – Tehničkoj podršci organizacijama civilnog društva, organizovala konferenciju „Saradnjom do efikasnije pomoći žrtvama nasilja u Bosni i Hercegovini“, koja je održana 24.06.2010. godine u hotelu Bosnia u Sarajevu. Konferencija se sprovodila u okviru istoimenog projekta, koji ima za cilj: Uspostaviti stratešku saradnju između nevladinih organizacija i institucija u cilju osiguranja sveobuhvatne pomoći i podrške žrtvama nasilja na području čitave Bosne i Hercegovine. Konferencija je okupila oko 100 predstavnika/ca nevladinih organizacija, predstavnika/ca vlasti i međunarodnih organizacija angažovanih na borbi protiv nasilja u porodici u Bosni i Hercegovini. Glavni nosilac aktivnosti bila je organizacija Žene BiH iz Mostara, a Fondacija lokalne demokratije je koordinirala u organizacionim pripremama.